

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ

Τὸ εὐνερό τοῦ Φερσίου. Τὸ σύνταγμα τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας. Πῶς ἐφαντάσθη τοὺς Ἕλληνας στρατιώτας ὁ Φερσίος. Οἱ πρώτοι στρατιῶται. Ἐν' ἀνεκδότῳ τοῦ Κολοκοτρώνη. Τὸ πρῶτο τακτικὸ σῶμα καὶ ἡ πρῆξις Ἑλληνικῆς σημαίας. Ἡ καταστρεπτικὴ μάχη τοῦ Πέτα. Ὁ ὄργανισμὸς τοῦ σώματος τοῦ Φερσίου. Στολή, ὅπλισμος, σιτηρέσι. Τὶ ἐπαίριον ὁ ἀξιωματικοί. Ἡ δυσφορία τοῦ πληθυσμοῦ νὰ κατασχῆ. Τὸ πάθημα τῶν Αἰγυπτῶν, κλπ.

Πολλὴ πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, τὴν ἐποχὴ ἀκόμα ποὺ ἡ ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος ἦταν τὸ μεγάλο κενρὸ ὄνειρο τῶν ὑποκότων Ἑλλήνων, ὁ Ρήγας ὁ Φερσίος, ὀνειροπολοῦντας τὴν προσεχὴ ἀπελευθέρωσι τῆς πατρίδος του, συνέταξε, ἐκτὸς τῶν θυμῶν του, καὶ ἕνα εἰδὸς κανονισμοῦ τοῦ Συντάγματος τῆς μελλούσης νὰ ἰδιοῦθῃ Ἑλληνικῆς Ἐπικρατίας. Στὸ ἔγγραφο αὐτὸ, ποὺ ἦταν ἐπηρεασμένον ἀπὸ τὶς φιλελεύθερες ἀρχὲς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, γίνεται πρώτη φορά λόγος καὶ γιὰ τὸν τακτικὸ Ἑλληνικὸ στρατὸ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, στὰ ἀρθρα 107—110 τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ, ὁ Ρήγας ἀναφέρει καὶ τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρον 107. Ἡ Γενικὴ δύναμις τῆς δημοκρατίας συνίσταται εἰς δὺο κλάσους τὸ Ἔθνος.

Ἄρθρον 108. Ἡ Δημοκρατία βασιτᾶ μετὰ τὰ ἐξοδά της ἐν καιρῷ πολέμου καὶ εἰρήνης μιᾶν ἀρματοῦμένην δύναμιν εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἄρθρον 109. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἰνε στρατιῶται, δῖοι πρέπει νὰ γυμνάζονται εἰς τὰ ἄρματα καὶ νὰ αἰχνοῦν εἰς τὸ σημάδι ὧς καὶ αἱ Ἑλληνίδες νὰ βαστοῦν μισθὰ καὶ εἰς τὸ χεῖρ, ἂν δὲν εἰνε ἐπιτήδειαι εἰς τὸ ντυφεκί.

Ἄρθρον 110. Δὲν πρέπει νὰ εἰνε κανένας πρῶτος ἀτάκτος, ἦσον νὰ ἔχη ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς Δημοκρατίας γῆς καὶ θαλάσσης εἰς τὸ χεῖρ του.

Καὶ αὐτὰ γράφει ὁ Ρήγας γενικῶς περὶ τοῦ στρατοῦ. Εἰδικότερα ὅμως στὸ ἐπικολουθοῦν τὸν ὄργανισμὸν τὸν παρῶντα ἡμα προσέβηται τὰ ἑξῆς:

Ἡ σημαία, ὅπου βάνεται εἰς τὰ μπαεράκια καὶ πινιτιέρες τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, εἰνε ὀρθογώνιον τοῦ Ἡρακλέους μετὰ τρεῖς σταυροὺς ἐπάνω, τὰ δὲ μπαεράκια καὶ ἡ πινιτιέρες εἰνε τρίγωνα ἀπὸ μαῦρον, ἄσπρον καὶ κόκκινον, τὸ κόκκινον ἐπάνω, τὸ ἄσπρον εἰς τὴν μέσην καὶ τὸ μαῦρον κάτω.

Ὅλοι οἱ Ἕλληνες στρατιῶται φοροῦν εἰς τὸ κεφάλι περικεφαλαίαν.

Ὅλοι οἱ Ἕλληνες στρατιῶται ἔχουν μιᾶν μπαγιονέταν τὴν ὀπιαν φοροῦν εἰς τὴν μέσην τῶν ὤμων χαντζιὰ καὶ ἐν καιρῷ ἀνάγκης ἡ παρατάξεως τὴν περὶ τοῦν εἰς τὸ τρυφεκί των.

Τὸ φόρεμα τῶν Ἑλλήνων στρατιῶτων εἰνε τὸ ἠρωϊκόν, μαῦρον ἄντηρι, ἄσπρον ὑποκάμισον καὶ κόκκινα χολεῖρια ἢ κάλτζες.

Κάθε Ἕλλην καὶ Ἑλληνίς, ὁμοίως καὶ κάθε κάτοικος τῆς Δημοκρατίας ταύτης πρέπει νὰ φορῆ εἰς τὴν περικεφαλαίαν του, ἢ τὴν σκουφίαν του, ἐν παρόμοιον ὀρθογώνιον, καθὼς εἶαι εἰς τὴν ἀρχὴν γυαμμένον ἢ κεντημένον εἰς ἄσπρον πανί, ἢ ἄς εἰνε καὶ ἀπὸ παφύλλαν. Τοῦτο εἰνε τὸ σημεῖον νὰ γνωρίζονται οἱ ἐλεύθεροι δημοκράται καὶ ἰσότητοι ἀδελφοί.

Αὐτὰ ἔγραψε πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, τὴν ὁποία δὲν εὐτύχησε νὰ ἰδῇ, ὁ πρωτομάστορ τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας γιὰ τὸν ἔθνικόν στρατὸ καὶ τὸ ντυσμὸ του. Καὶ τὸ μὲν ὄνειρό του πραγματοποιήθηκε, ἀλλὰ ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς δὲν ἐφόρεσε ποτὲ στολὴ ὅπως τὴν περιγράφει στὸν περὶ τὸν κανονισμὸν τοῦ ὁ Ρήγας.

Καὶ ἦταν πολὺ φυσικὸ αὐτὸ, γιατί ὅταν ἐξεργάσθῃ ἡ Ἐπαναστάσις, οἱ πρώτοι Ἕλληνες στρατιῶτες ἦσαν ἀπόνηστοι καὶ ἀγύμναστοι, χωρὶς καμιά πευθαρία, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν τοῦς στὴν φωνὴ τῆς πατρίδος. Πῶς νάχουν λοιπὸν μιᾶ ὀρισμένη στολή, ἀφοῦ δὲν ἔχουν οὔτε ὄπλα γιὰ νὰ πολεμήσουν; ... Σχετικῶς μάλιστα ἀναφέρεται καὶ τὸ παρακάτω ἀνεκδότῳ τοῦ Κολοκοτρώνη, ὅταν μιὰ μέρα πῆγε καὶ τὸν βρῆκε ἕνας τοσαπλὸς καὶ τοῦ ζήτησε ὄπλο γιὰ νὰ πολεμήσῃ:

— Μονάχη αὐτὴ τὴν ἀγγλίτῳ ἔθνος, ἀρχηγῆ, τοῦ εἶπε ὁ τοσαπλὸς. — Ἐ, τότε κράτη τὴν, τοῦ ἀπάνησε ὁ γέρος τοῦ Μαυροῦ, καὶ φρόντισε νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ μετὰ τὸ τρυφεκί τοῦ πρώτου Τούρκου ποὺ θὰ σκοτώσῃς!

Ἀργότερα τὰ ἀτακτα αὐτὰ σώματα ἄρχισαν νὰ παίρνουν κάποια ὀργανοσι καὶ ἔτσι ἔγιναν μαχητότερα.

Ὅλοι σχεδὸν ὀπλισθήσαν — γράφει ὁ ἱστορικὸς Βυζαντινός — μετὰ ἕνα τρυφεκί Ἀλβανικόν, μετὰ μιᾶν πιστόλαν, καὶ ἄλλοι μετὰ δύο,

καὶ μ' ἕνα ξίφος ἢ μετὰ μιᾶν μάχαιραν (γιαταγάνι), τὸ δὲ ἐπικρατοῦν φόρεμα ἦτο μιᾶ φουστανέλλα.

Ὁ πρῶτος θεμελιωτὴς τοῦ τακτικοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἦτο ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης. Ὅταν κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1821 ἀνεκηρύχθη ἄσχιτογράτῳ τῶν εἰς τὰ Βερόβεια συγγεντωμένων σωμάτων, ἐξέδωκε προκήρυξι περὶ συντάξεως ἑνὸς σώματος τακτικοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, τοῦ ὁποῖο τὴν ὀργάνωσιν ἀνέθεσε στὸν Ἱταλογόλιον συνταγματάρχην Βαλλέστρα. Στὸ σῶμα αὐτὸ φρόντισαν νὰ καταταχθοῖν οἱ ἐκ τοῦ ἔξωτομοῦ προσδαμόντες νὰ ὑπηρετήσουν τὴν πατρίδα τοῦς Ἕλληνας.

Τὸ σῶμα αὐτὸ ἀργότερα ἐγκατανοε μιὰ ἀπόβασον τῶν Τούρκων στὰς Κάλαιας καὶ πολέμησε γενναίωα στὴν Τρίπολι, στὸ Ναῦπλιο καὶ στὴν Κόρινθο. Στὸ τέλος ὅμως, στὴν Κόρινθο, λόγω ἐλλείψεως χορηγιῶν, περιήλθε σὲ ἄδεια κατάστασι καὶ σχεδὸν διελύθη.

Τὸ ἴσως ὅμως τότε ὁ Μαυροκορδάτος, ὁ ὁποῖος ἀνέθεσε τὴν ὀργάνωσιν τοῦ στὸν Ἱταλὸ συνταγματάρχην Ταρέλλα καὶ φρόντισε γιὰ τὴν σιτηρήσιν του. Σὲ κάθε στρατιῶτῃ ὄρισε μισθὸν δεκατεσσάρων γροσιῶν τὸ μῆν, σιτηρέσι ἀπὸ τραπέζιασ δράγμα γρομὴ τὴν ἡμέρα, ἑκατὸ δράγμα κρέας, εἰσοπεντε δράγμα οὔρι καὶ πενήντα δράγμα κραισί. Ἐπιπλέον, μ' ἕνα ψήφισμα τῆς Κυβερνήσεως ὁρίστηκε νὰ παραχωρηθοῖν σὲ καθέναν ἀπὸ τοὺς στρατιῶτας αὐτοῦς, μετὰ τὴν ἀποκατάστασι τῆς Ἑλλάδος, τόσα στρέμματα γῆς, ὅσοι θὰ ἦσαν οἱ μῆνες τῆς ὑπηρεσίας του στὸ στρατό.

Στὸ σῶμα αὐτὸ, ποὺ εἶχε 550 ἐν ὄλιω στρατιῶταις, ἐδόθησαν καὶ ἡ δὺο πρώτες πραγματικῆς κινωλοτικῆς σημαίς.

Ὅστόσο, τὸ τακτικὸ αὐτὸ σῶμα ὑπέστη ἀληθινὴ πανολεθρία στὴ μάχη τοῦ Πέτα, ὅπου πολέμησε γενναίωα καὶ σκοτώθηκε ὁ ἀρχηγὸς του καὶ οἱ περισσότεροί ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοῦς του καὶ διαλύθηκε.

Ἄλλη σοβαρὴ ἀπέπειρα ὀργανώσεως τακτικοῦ στρατοῦ ἔγινε κατὰ τὸ 1825, ὅταν ὀργανωθῆκε ἕνα εἰδικὸ σῶμα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Φαβιέρου. Ὁ ὄργανισμὸς τοῦ σώματος αὐτοῦ ὄρισε τὰ ἑξῆς:

Κάθε στρατιῶτης τοῦ πεζικοῦ εὐθύς ὅπου ἐβῆ εἰς τὸ σῶμα, λαμβάνει ἐνδυμασίαν μετὰ ἕνα μιτάνι τζιζινον διὰ τὸν χειμῶνα, δύο βρακιά πάνια ἄσπρα, διὰ τὸ καλοκαίρι, ἐν τζιζινο διὰ τὸν χειμῶνα, μιᾶν ζώνην γαλάζιαν, ἐν ζευγάρη παπούτσι, καὶ νὰ κεινοργωνῶνται ὅσες φορὲς παλαιώνουν, ἐν ἐν ζευγάρη κάλτσαις, μιᾶν καπέταν, ἕνα λουρί διὰ νὰ βαστᾶ τὴν καπέταν, εἰς τὸν ὄμων ὄπλα δὲ ἐν τρυφεκί μετὰ τὴν λόγχην, ἐν ζευγάρη μπαλάσκασι τροφήν δὲ 300 δράμα μρομὴ τὴν ἡμέραν, τακτικὸν σιτηρέσιον πληρωσόμενον καθ' ἡμέραν διὰ νὰ ἔχη τὸ κρέας του, τὸ κραισί του κλπ. μισθὸν δὲ 16 γροσια τὸν μῆνα, τὰ ὅποια νὰ πληρώνονται κάθε δέκα ἡμέρας κατ' ἀναλογίαν. Οἱ δεκαεῖς, ὑπαξιωματικοί, ἀξιωματικοὶ λαμβάνουν καὶ πληρωμὴν κατὰ τὸν βαθμὸν των. Ὁ λοχαγὸς λαμβάνει δύο γρομιά, δύο σιτηρέσι καὶ 150 γροσια τὸν μῆνα. Τὸ ἱπικὸν καὶ πυροβολικὸν λαμβάνει μισθὸν μεγαλύτερον, ἐπειδὴ καὶ τὸ κρέας αὐτῶν εἰνε μεγαλύτερον. Οἱ μὲν ἱπτεῖς λαμβάνουν 25 γροσια μηνιαίως, οἱ πυροβοληταὶ 20 γροσια. Εἰνε ἔξωκροτά τὰ πλοσιτὰ, τὸ λάδι καὶ τὰ ἔξλα, τὰ ὅποια πληρώνονται ἀπὸ τὸ ἴδιον σῶμα.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ συρροὴ τῶν κατατασσόμενων ἦταν μεγάλη σιγά-σιγά ἄρχισε νὰ μὴν ὑπάρχη ὁμοιομορφία οὔτε στὴ στολή, οὔτε στὸν ὅπλισμό. Ἐτοί οἱ Ἕλληνες στρατιῶτες παρουσίαζαν τὸ πὸν παραδὸλ θέμα, γιατί ἄλλοι φοροῦσαν φουστανέλλες, ἄλλοι βράδες καὶ ἄλλοι φέσια.

Τὸ παράδειγμα ὁπόσῳ τοῦ ὀργανωμένου σώματος τοῦ Φαβιέρου ἄρεσε πολὺ καὶ στοὺς Ἕλληνας ἀρχηγούς, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποῖους, ὅπως ὁ Σκούρας, ὁ Μαυρογιάννης, ὁ

Ὁ Ρήγας Φερσίος

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΑΤΥΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΟΥ 1910

(Παλιές αναμνήσεις)

"Όταν κατά τόν Αθωροιστο τοῦ 1910 έγιναν ἡ νέες ἐκλογές, ὅποτε κατετροπώθησαν τὰ παλαιὰ κόμματα καὶ ἐπέτυχεν ὁ Βενιζέλος, ἐκυλώθηκε καὶ διενεμήθη ἡ ἐξῆς ὁδὸρα «Κάλλιπια ἢ ἡ ν. τραγουδιῶν» δηλαδὴ τραγουδιῶν τῆς «κάλλιπς», ὑπὸ τῶν ἑπόνων λόγων ἢ μονολόγων ἢ μοιρολογιῶν τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν.

Πρῶτο ἐρχόταν σὴ σειρὰ τὸ τραγοῦδι τοῦ κινδυνεύοντος ἀποψηφίου :

Τενεζεδένια κάλλιπ μου, ἄν ἔβρω ἀσπροπρόσωπος θὰ σὲ μαλαματσόσω, καὶ τὸ πετόι μου σόσω.

Καὶ μὲ ξέρεις καὶ σὲ ξέρω τ' εἰμ' ἀπάνω στὸ συμφέρο!... Ἀκολοῦθοσε τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀποτρονύοντος «παλαιομαρτωλοῦ» :

Τὸ ν Κάλλιπ η, κάλλιπ, δὲν γελῶς. Ἐγὼ κ' ἄν δὲν κερδίσω καὶ πάλι μέσω στὴ Βουλῆ, θὰ ἔρθω νὰ καθήσω.

Καὶ στὰ πέντε βιλαέτια, φάτε, πῆτε μοῦ' ἀδέσφια.

"Ἦρχοντο κατόιν τὰ μὲ ὀνόματα ἐπιφανῶν πολιτικῶν τραγοῦδια.

Στὸν Κ α λ ο γ ε ρ ὀ π ο υ λ ὀ π χ. λέγαν τὰ ἐξῆς :

Πέντε ποτικὸι βαρβῆτοι — Δὲν μπορῶ νὰ κλειῶσω μάτι — μοῦ ζεστρώνουν τὸ κρεββάτι, — δὲν μᾶς σοῦξε τὸ παλατι — κ' ἄλλοι τρεῖς πιὸ πεινασμένοι, — κάλλιπ, σὸσε με καὶ μὲνη — μοῦ τὸ σάχαν οἱ καὶ μένοι. — Ἦρθ' ὁ κομπὸς εἰς τὸ χτέν!...

"Ἄλλα λές κ' ἄλλα μοῦ κάνεις βάλθηρες νὰ μὲ ζουρολάνης!...

Τοῦ Καλλιφρονᾶ.

Σκοῦφος μοῦ ἦταν ὁ χαρὸς, μὲ μία... καλπονόθενι, καὶ φουρνε σοροκο, τρεβῶς—μᾶνι—μᾶνι καὶ βάζω πλωρη στὴ Βουλῆ μεῶ' στῆς Βουλῆς,μορὲ παιδιὰ, μοναχὰ μὲ τὸ φλόκο, νὰ πᾶσω τὸ λιμαν.

Καλλιφρονῆς κλπ. ἐξήτησαν ὄργανωτάς καὶ γὰ τὰ δικὰ τους σώματα. Ὁ τακτικὸς ὅμως στρατὸς περιέμενε στὸ λαὸ δὲν προκάλυψε κανένα ἐνθουσιασμό, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ ἐξῆς :

"Όταν ὄρισθη δι' ἀλογισμῆς πόσους ἄντρες ἔπρεπε νὰ χορηγῆ κάθε Ἑλληνικῆ ἐπαρχία γιὰ τὸν τακτικὸ στρατὸ, ἡ ἀναλογία τῆς Αἰγίνης ἦσαν δύο στρατιῶτες. Οἱ Αἰγινῆτες ὅμως δυστροποῦσαν νὰ τοὺς δόσουν καὶ τότε ὁ Φαβιερὸς ἀναγκάστηκε νὰ στείλῃ ἐκεῖ δύο λόχους στρατιωτῶν. Οἱ λόγοι αὐτοὶ ἔμειναν 4 μέρησ στὴν Αἶγινα, σεντηροῦμενοι ἀναγκαστικῶς ἀπὸ τοὺς Αἰγινῆτες, οἱ ὅποιοι πληρώναν μᾶ δραχμὴ τὴν ἡμέρη γιὰ κάθε στρατιώτη. Στὸ τέλος οἱ Αἰγινῆτες ἀναγκάστηκαν νὰ παραδώσουν τοὺς δύο νεοσυλλέκτους.

Μὲ τὰ ἴδια καταναγκαστικὰ μέτρα ἐγίνε ἡ στρατολογία καὶ στὴν Πελοπόννησο.

Μετὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Καποδίστρια καὶ τὴν παραίτησιν τοῦ Φαβιέρου, τὴ διοίκησιν τοῦ τακτικῶ στρατοῦ ἀνέλαβε ὁ Βαναρὸς συνταγματάρχης Ἐύντεκ.

Νέος ὄργανισμὸς ἐπεβλήθη τότε στὸ στρατεῖα καὶ νέα στολή, ὅμοια μὲ τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ. Οἱ μισθοὶ τῶν ἀξιωματικῶν μεγάλωσαν καὶ τοὺς ὄριστικῆ καὶ ἐπίδομα ἀπὸ 150 δραχμῆς γιὰ τὴ στολή τους. Ὡστόσο, λόγω τῶν διαφορῶν ἐμφυλίων ταξικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ τακτικὸς στρατὸς παρεμείληθη καὶ ἔφτασε σὲ κακὸ σημεῖο, μέχρις ὅτου, μετὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Ὁθωνος, ἡ Ἀντιβασιλεία συνεκάλεσε στὸ Νάυπλιο ὅλα τὰ τακτικὰ σώματα καὶ τὰ διέλυσε, βάζοντας σὲ διαθεσιμότητα τοὺς ἀξιωματικὸς καὶ καταργώντας τοὺς βαθμοὺς των.

Ἀπὸ τότε ἄρχισε νέα σοβαρῶτερη προσπάθεια γιὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ στρατοῦ μας.

Ἐορὲ μίρι, πάντα μίρι

βάστα—βάστα τρεχαντήρι...

Στὰς ἐκλογὰς ἐκείνας ἀπέτυχεν στὰ Κύθηρα καὶ ὁ Στάης, γιὰ πρῶτη φορὰ. Πράγμα τὸ ὁποῖον τοῦ φαινόταν ἀνεξήγητο. Ἀντ' αὐτοῦ ἐπέτυχεν ὁ μακαριότης ὁ Δελακοβίας.

"Ἐοι τὸ τραγοῦδι του, ἦταν...αἰνίγμα.

Μαῦρος εἶμαι σὴν κάθρονον, Στὸ Μ α υ ρ ο β ο ῦ ν ι κάθρομαι, κάθροναριὸ δὲν εἶμαι, καὶ ἡγεμόν δὲν εἶμαι, κ' ὅλα μαυρίζω, βρὲ παιδιὰ, εἰς τὸ Τσιούγο βραίσκομαι, καὶ ζορᾶκα δὲν εἶμαι, στὴν ἄμα Μ α ῦ ρ α εἶμαι. Τὴ Μαύρη θάλασσα γροικῶ, ἔλατε τώρα, βρὲ παιδιὰ, θάλασσινο δὲν εἶμαι, νὰ τῶρρετε τί εἶμαι ;

"Ἐπίσης κινδυνεύειν τότε καὶ ὁ μακαριότης Π ρ ο ε ρ ο π α ρ α δ ἄ κ η ς :

"Αἱ Νικόλα, βοήθα με. κ' ἴσως καρβαντζῶσω. τὸ Κάβρο—Καλποτενεκέ, κιντήλα νὰ τοῦ πάρω!... Μέσα στῆς Ἄξιζας (Νάξου) τὰ μέρη ἠτοκτοῦνηρον ἢ Μαιρη!...

Στὸν Β ο υ δ ο ῦ ρ η παθόντα ἀπίστευτον νίλαν στὴ Χαλκίδα, τῆς ὁποίας ἔως τότε ἦταν ὁ ἀπίστευτος πολιτικὸς :

"Ἄπ' τὰ ἄπατα βγολμένοι, μιάς κάλλιπ τὰ γράφ, καὶ σὴν πρην, μουτζουρομένοι, γαιρ' ὡ γαιρε φοικαρά!

Τοῦ Β η ρ φ ε ι α δ ἄ κ η ς, ἐξαφανισθέντος ἐκκοιτε πολιτικῶς :

Ἐέλω νὰ πάω στὴν Ἀραπιά, νὰ πάρω ἴβαν Ἀραπῆ, νὰ κάθρομαι νὰ τὸν φωτῶ : — πῶς βγῆξες ἀπ' τὴν κάλλιπ ; Γιὰ ἰδὲς ἐκεῖ καίμοια, Μαῦρες βαφεὲς καὶ χρώματα!

Στὸν Κ α ρ ε δ ἄ λ η τοῦ Βόλον :

Μαῦρ' εἶν' ἡ νύχτα στὰ βονά, Μὲ κίματα καὶ ἔχασα, στὴν κάλλιπ μαῦρο πέφτει, Τετόρη τε καὶ Πέφτη!...

"Ἡ Σάτσα" λέγει στὸ τέλος ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα τραγοῦδια μεγάλων ἀνδρῶν, ἀλλὰ αὐτὰ συμπεριλήθησαν στὴ Μ ε λ α ν ἢ ν βιβλίο.

"Όταν ἐκδοθῆ, θὰ τὰ ἀναδημοσιεύσουμε ἐγκαίρως.

Ὁ ΠΑΛΗΟΣ

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ

"Ἐνα βράδυ, ὁ δοῦξ τοῦ Βουγρίζαμ εἶχε καλέσει στὸ ἀνάκτορό του μερικὸς φίλους του, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ διάσημο συγγραφεὶ Ντραίντεν. Μετὰ τὸ δείπνο, ὁ καλεσμένοί τοῦ δοῦκος ἄρχισαν νὰ συζητοῦν γιὰ τὴν συγγραμικὴ ἱκανότητα καθένος τους δε λοχιότητος ὅτι ἦταν τελείως κάτοχος τῆς ἱκανότητος αὐτῆς. Ἐπειδὴ ὅμως, ἀπὸ λόγο σὲ λόγο, ἦλθαν σὲ ἀντεγκλήσεις, ἀπεφάσισαν νὰ γράψῃ ὁ καθένας τους ἀπὸ μίαν ἐπιστολὴ καὶ νὰ παραδώσουν κατέπιν τὰ χειρογράφα τοὺς στὸν Ντραίντεν γιὰ νὰ ἀποφανθῇ αὐτὸς ποῖο ἦταν τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα. Ἐτοὶ πράγματι καὶ ἐγίνε. Ὁ Ντραίντεν μᾶζεψε τὰ χειρογράφα καὶ ἀφου τὰ ἐδιάρβασεν ἐδίωξεν ὅτι τὸ καλύτερο ἦταν τοῦ Λόρδου Ντοροσέ. Οἱ παρεπισησκόμενοι, ξέροντας ὅτι ὁ Λόρδος Ντοροσέ κάθε ἄλλο παρά γιὰ τὸ λογοτεχνικὸ του ἴσος φημιζόταν, ἀπήτησαν τότε ἀπὸ τὸν Ντραίντεν νὰ τοὺς διαβάσῃ τὸ κείμενον ποῦ τὸσον τοῦ εἶχε ἀρῆσει. Ὁ Ντραίντεν ἀμέσως ἐπῆρε τὸ βραβεῦθεν χειρογράφο καὶ ἐδιάρβασε τὰ ἐξῆς :

"Τὴν πρῶτην προσοχῆς Μαῦρον θὰ μετρήσω εἰς τὸν Ι. Ντραίντεν ἢ εἰς τὴν διατογὴν του τὸ ποσὸν τῶν πεντακοσίων λίρῶν στεγνῶν ἄς παρ' αὐτοῦ ἔλαβον εἰς μετρητὰ δι' ἀπομικτῶν μου χοπῶν. Τῆ 15 Ἀπριλίου 1686. Λόρδος Ντοροσέ...

